

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

caelorum dicitur in Evangelio nostro, quod hominibus paratum sit. At de igne aeterno non dicitur, homini paratum esse, sed Diabolo, & Angelis ejus. Diabolus enim primam lapsus est, & hominem quoque seduxit. At hominibus salus parata est in Christo, si eum verâ fide amplectantur. Hoc quia impoenitentes facere noluerunt, ideo & ipsi angelis & filiis Diaboli accensibuntur, & ita eandem sortem eum illis subibunt. Et hoc ipsum cruciatum eorum augebit, quod à commercio Dei & beatorum exelasi, in terribili hâc societate degent.

Interviat hoc *dehortationi vestra*. Non ludit hic Christus, sed serio agit. Non concernit bona terrena, vel vitam temporalem, sed aeternitatem. Christus ita verba sua concepit, ut omnium Epicureorum effugia refellerit. Cogitarent, fortè, Christus misericors est, non abiciet nos. Sed *ite, ait, maledicti*. Censerent, si maledicti sumus, in locum amœnum relegabit nos. Relegabit, sed *in ignem*, omnium tormentorum exquisitissimum. Existimarent, si in ignem, ille aliquando extinguetur. Ah *minimè!* inquit enim, *in ignem aeternum*. Opinarentur, sit licet aeternus, tamen tolerabilior erit, pœnâ Diabolorum, à quibus seducti sumus. Nequaquam ait Christus, *paratus enim est Diabolo & Angelis ejus*. Nolite extare: non irridetur Deus, Gal. 6. v. 7.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit. I. *Ex judicis notatione*, is hic vocatur Filius hominis. David ita dicit: Dominus ad judicium paravit thronum suum, Pl. 9. v. 8. Et Pl. 50. v. 6. Deus judex est. Confer,

Hebr. 12. v. 23. Unde colligendum, totam S. S. Trinitatem judicium acturam esse.

Deo Patri expresse adscribitur, Dan. 7. v. 9. & Act. 17. v. 31. Quod verò dicitur: Neque Pater judicat quemquam, Joh. 5. v. 22. id ratione visibilis actus intelligendū est. Spiritui S. quoque judicium tribuitur, dum Spiritus judicii dicitur, Ef. 4. v. 4. Sicuti enim in hoc mundo homines per verbum arguit, Gen. 6. v. 3. Joh. 16. v. 8. ita etiam die ultimò cum Patre & Filio eosdem judicabit. Est enim opus ad extrâ quod omnibus tribus personis commune est.

Quamvis autem tota S. S. Trinitas judicium exercebit: attamen externus actus judicii per Christum *Secundus* exercbitur, ut Evangelium præfens testatur. Vide Joh. 5. v. 23. Act. 10. v. 42. Quod non modò quoad divinam, sed & humanam naturam ei competit, juxta quam in nubibus cœli omnibus hominibus conspicuus erit. Hinc dicitur: Pater dedit potestatem Filio judicium facere: quia Filius hominis est, Joh. 5. v. 27. Hoc piis in solacium vergit. Si Moses judex foret, causam haberemus pertinescendi, ille enim in genere, omnes maledictos pronunciaturus esset, qui non permanferunt in omnibus sermonibus legis, Deut. 27. v. 27. Hic nemo hominum replicare quicquâ posset, omnes enim declinavimus à mandatis & judiciis ejus, Daniel. 9. v. 5. Si hostes Evangelii judices essent, iterum causam timendi haberemus, utpote qui ab executione incepturi, & in dicta causa damnaturi nos essent. Sed judex est Christus frater noster, hinc nemo in eum credens animam abiciat, ipse quippè dicit: Qui in me credit, non peribit, sed habebit vitam aeternam, Joh. 3. v. 16. Est advocatus noster, quis condemnabit Rom. 8. 34. Est

Spon-

Sponsus noster, Hof. 2. 19. Ecce sponsam rejiceret? Est frater noster, Hebr. 2. v. 11. quidni fraterno nos amore amplecteretur? Est amicus noster, Cant. 2. v. 8. qui odio nos haberet? Est Salvator noster, Luc. 2. 11. quomodo salutem nobis denegaret? Est caput nostrum, ecce membra sua repudiaret? Col. 1. 18. Est pastor noster, quomodo oves suas hæc dis adlociaret? Est Jesus noster quidni propter nomen suum nobis gratiã largiretur? Ergo in Domino gaudeamus, & exultemus in Deo, Jesu nostro, Hab. 4. 18.

II. Ex operum misericordie commendatione. Esurivi enim, inquit, & dedisti mihi manducare. Sitiivi & dedisti mihi bibere &c.

Pontificii hic invenisse se putant, non quod pueri in fabã, prætendentes, operibus hic causam meritoriam salutis adsignari. Verum oppidò falluntur. Non enim hic operibus salus tanquam causæ meritorie adscribitur, diversum enim docet Paulus, Eph. 2. v. 8. Rom. 3. v. 28. Rom. 11. v. 6. quo respectu hic vita æterna hæreditas dicitur, quæ tamen meritoria non est: Sed conditio & signum subjecti, eorum scilicet, qui salutem hæreditabunt. Hi illi erunt, qui esurientes cibarunt, sitientes potarunt &c. Quia enim fides, quæ unicuique ex parte nostra salutis apprehendendæ instrumentum, invisibilis est, bona verò opera in sensus incurrunt, utpote per quæ fides se exerit, Gal. 5. v. 6. illa tanquam indicium fidei allegantur, iisque salus adscribitur.

Quod ipsum incitare nos debet, ut & in operibus misericordie exercendis seduli simus. Multi enim adhuc inventuntur esurientes, hos cibemus, multi sitientes, hos potemus, multi hospites & alienigenæ, illis succurramus pro virili, Gal. 6. v. 9.

Quod divites potissimum observent. Nam ut Augustinus ait: *Divites aliarum paupertate probantur.* Propterea necessitatibus Sanctorum communiante, Rom. 12. v. 13.

Hoc est

1. *Aquum.* Frange esurienti panem, Esa. 58. v. 7. Tob. 4. v. 7. 9.

2. *Christianum.* Frustrà sibi de fide blanditur, qui bonis operibus non ornatur, ait Bernhardus. Este imitatores Christi, qui propter vos egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopiã vos divites essetis, 2. Cor. 8. v. 9.

3. *Commodum.* Date & dabitur vobis, Luc. 6. v. 38.

4. *Gloriosum.* Hinc commendatur Cornelius, Act. 10. v. 2. 4. Tabæa, Act. 9. v. 36. Tobias, c. 12. v. 12. Mutuò dat Domino, qui miseretur pauperis, & retributionem suam reddet ei, Prov. 19 v. 17.

III. Ex sententia pronunciata quoad electos executione. Justi autem ibunt in vitam æternam, ait Christus. Per justos intelliguntur illi, qui Christum, qui nobis à Deo factus est justitia, 1. Cor. 1. v. 30. verã fide apprehensum sibi applicarunt, ut fides ipsis imputata ad justitiam, Roman. 4. v. 5. Esa. 45. v. 24. eamque ostenderunt in fructibus justitiæ, quæ per Christum Jesum fiunt, in laudem & gloriam Dei, Philip. 1. v. 11. Matth. 5. v. 16. Hi ibunt. Quò verò? In vitam æternam. Ubi vera vita, & abundantia gaudiorum cum vultu ejus, & delectationes in dexterã ejus in æternum, Ps. 16. v. ult. Ibi qui seminaverunt in lacrymis, cum exultatione metent, Ps. 126. v. 5. ibi absterget Deus omnẽ lacrymam ab oculis nostris, Apoc. 21. v. 4.

uuu 2

Ibi

Ibi habitabimus in cœlesti Hierusalem, cuius portæ ex margaritis, plateæ ex auro mundo, tanquam vitro pellucido, v. 21. ed anhelamus, & ita vivamus, ut eò pertingamus. Hoc fieri potest

1. Nos ab impiis separando. Psal. 1. v. 1. 2. Cor. 6. v. 14.

2. *Iustitiam sectando.* Iustri bunt in vitam æternam: Injusti vero Regnum Dei non hereditabunt, 1. Cor. 6. v. 10. Quarite ergò iustitiam eius, Matth. 5. v. 33. Induite Dominum Jesum Christum, Rom. 13. v. 14. indumentum iustitiæ, Esa. 61. v. 10. vivite iuste, Tit. 2. v. 12. & quæ iusta sunt, hæc cogitate, Phil. 4. v. 8.

3. *Cœlestia desiderando.* Vita æterna est scopus vitæ nostræ, non habemus hîc civitatem permanentem, sed futuram inquirimus, Hebr. 13. v. 4. πολιτεύουσα nostrum est in cœlis, Phil. 3. v. 20. Sursum ergò corda, Col. 3. v. 1. Phil. 3. v. 13.

Inserviat hoc consolationi vestre in omnibus ærumnis & adversitatibus. Si commortui fuerimus, & convivemus, si sustinemus, & conregnabimus, 2. Tim. 2. v. 12. qui participes sunt in tribulatione, participes quoque erunt in Regno, Apoc. 1. v. 9.

De Adriano Martyrè legimus, quod constantiam Martyrum admiratus, interrogaverit eos: Quid expectatis pro tanto supplicio? cumque ipsi respondiissent: Speramus illa bona, quæ oculus non vidit, auris non audivit, nec in cor hominis ascenderunt, quæ Deus præparavit diligentibus se, 1. Cor. 2. v. 9. ad eò ipsum commortuum fuisse, ut continuo in Catalogum Christianorum se consignari fecerit, & Martyrium sub Diocletiano læto animo sustinuerit. Sic patienter & vos perferte

malum, ibitis enim in vitam æternam, Ps. 126. v. 6.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

1. *Iudicium extremum diligenter expendere.* Quod Servator noster processum extremi iudicii, tam exactè delineaverit, nostri causa factum est. Ibi enim de omnibus operibus, Eccles. 12. v. 14. de omnibus verbis, Matth. 12. v. 36. & de omnibus cogitationibus, 1. Cor. 4. v. 5. Deurationem exspectet, & hoc Christus nobis manifestavit, ut cautè ambulemus, non quasi insipientes, sed ut sapientes, Eph. 5. v. 15.

Hæc consideratio gignit in nobis veram pœnitentiam, relinquit peccatis, & operatur sinceram pietatem. Beatus cyprius, quisquis non sine memoriâ divini iudicii omnia gesserit, ait Hilarius. Et hæc causa finalis est, ut doctrina hæc sedulo inculcetur, quò pœnitentiam homo agat, Act. 17. v. 30.

Quicumque igitur de extremo iudicio sedulo cogitat, peccata odio prosequitur, ut cogitet: Timere Deum & date illi honorem: quia venit hora iudicii eius. Apoc. 14. v. 7. Hic timor Domini expellit peccatum, Sir. 1. v. 27.

Ex adverso verò gignit veram pietatem. Sic cum Felix Paulum audiret prædicantem, de iudicio futuro, tremefactus est, Act. 24. v. 25.

Sic Cedrenus refert, Bagarim Bulgariae Regem, sola pictura extremi iudicii ad Christianam fidem conversum: quanto verò magis hoc præstabit verbum Dei, quod est potentia Dei ad salutem omni credenti, Rom. 1. v. 16.

Agamus